

O osem dní prišiel Ježiš

(Jn 20,19-31)

Evanjelium charakterizuje náladu apoštolov po Ukrižovaní Pána ako strach a uzatvorenosť pred ostatným svetom. Do spoločenstva, ktoré žilo v strachu a za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: „Pokoje vám!“ A tak ako sa mi preukazujeme občianskym preukazom, tak sa Ježiš preukázal svojimi ranami. „Ako to povedal, ukázal im ruky a bok.“ Jeho rany vyjadrujú jeho totožnosť. Ježiš sa naďalej bude zjavovať ako Zranený a Oslávený. V našich očiach to vôbec nejde dokopy. Rany a sláva! Dokonca sa nám zdá, že rany nemôžu byť súčasťou Božieho plánu s nami. A predsa Vzkriesený potvrdzuje, že do Božej Slávy sa vchádza s ranami, že v Božích očiach nie sú na tom najlepšie tí, čo nič netrpeli, ale tí, ktorí pre Lásku znášali bolesť a utrpenie.

„Učenci sa zaradovali, keď videli Pána.“ Zmätení učenci zrazu pochopili zmysel kríža. Keď kňaz v rámci Veľkonočnej vigílie zapichuje hručky tymianu v tvare kríža vyslovuje toto pranie: „Pre svoje sväté a oslávené rany nech nás ochraňuje a zachováva Kristus, náš Pán. Amen!“ a potom dodáva: „Svetlo Krista, ktorý slávne vstal z mŕtvych, nech zaženie tmu z našich srdc a myslí!“ A presne toto prežívali apoštoli v tej chvíli. Pochopili zmysel Ježišovho utrpenia i zmysel svojho vlastného utrpenia a v ich srdciach a myšliach sa znovu objavilo svetlo. Znovu videli Pána, od ktorého dostáva zmysel náš kresťanský život a utrpenie.

„A znovu im povedal: „Pokoje vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.“ Pán Ježiš dáva apoštolom to isté poslanie ako dostal On od Boha Otca. Vo svojej Veľkonočnej modlitbe hovorí: „Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta a pre nich sa ja sám posväčujem, aby boli aj oni posvätení v pravde.“ Aké poslanie dostal Ježiš od Otca: „A vôľa toho, ktorý ma poslal, je, aby som nestratil nič z toho, čo mi dal, ale aby som všetko vzkriesil v posledný deň. Lebo vôľa môjho Otca je, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život; a ja ho vzkriesim v posledný deň.“ „Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“ Ježiš dáva apoštolom ešte jednu veľkú úlohu, ku ktorej potrebujú zvláštnu pomoc Ducha Svätého: Spolupracovať na zmierení. Najväčším problémom človeka je hriech. Hriech je niečo, čo ubližuje Bohu prítomnému v človeku. Hriech stojí proti nášmu pôvodnému určeniu: „Byť obrazom Boha!“ Človek, ktorý hreší, nezjavuje Boha! Ježiš zomrel za naše hriechy, ale zároveň nám prináša odpustenie. A vzkriesený Kristus prináša odpustenie hriechov. A túto moc deleguje apoštolom a ich nástupcom. Apoštoli môžu hriechy odpustiť ale aj zadržat. Nie zo svojej ľubovôle, ani nie pre kvalitu a veľkosť hriechov, ale majú skúmať,

či je tu skutočná ľútosť a obrátenie.

S ranami na svojom oslávenom tele sa po zmŕtvychvstaní zjavuje aj Ježiš. A práve dotyk a pohľad na Ježišove rany si dal ako podmienku apoštol Tomáš, aby uveril v jeho zmŕtvychvstanie. Bola to zaujímavá podmienka. Skôr by sme očakávali, že povie: „Chcem ho objat.“ Alebo: Chcem ho na vlastné oči vidieť pri stolovaní.“ Prečo práve dotknúť sa jeho rán?

Ak sa myšlienkami vrátime na Kalváriu, pochopíme Tomášovu požiadavku. Nedá sa predsa uveriť, aby človek, ktorému spôsobili toľko rán, mohol ešte žiť. Klincami prepichnuté ruky a nohy, kopijou prebodnuté srdce nemôžu spôsobiť nič iné, iba smrť. A zrazu apoštoli Tomášovi oznámia, že tento dorážaný Ježiš žije. Ako mohol uveriť takejto správe? A preto sa chce dotknúť jeho rán a vložiť ruku do jeho boku, aby mal istotu, že je to pravda. Ježiš mal porozumenie pre Tomášovu podmienku. Dovoľuje mu, aby sa dotkol jeho rán a zbavil sa pochybností. Tomášovi nič iné neostávalo, iba zvolať: „Pán môj a Boh môj!“

Neexistuje život bez rán. Ak si spomenieme na hociktorú oblasť života, musíme povedať, že každá spôsobuje rany. Manželské či rodinné súžitie. Nádeje vkladané do detí. Pracovné neúspechy. Zrada priateľov... Žijeme a sme zdraví, no zrazu prichádza osudový úder: choroba, nešťastie, nezamestnanosť, smrť najbližších. Znova pociťujeme rany a krvácame. Keby nám niekto pri kolíske povedal, čo nás v živote stretne, možno by sme ani nechceli žiť. Azda by sme si povedali, že sa to nedá prežiť. A predsa sme to prežili. A možno aj teraz žijeme s nejakou ranou na tele alebo na duši. Bolí nás to, ale žijeme — preto, lebo život je mocnejší ako naše rany.

Tomáš uveril, lebo sa dotkol Ježišových rán. Aj naše rany sa môžu stať pre iných cestou k viere. Chce to od nás iba jedno: ukázať trpiacim, že sa dá žiť aj s ranami. Je to jedno z najcennejších svedectiev nášho života a viery.

Pravoslávny starec Izidor učil svoje duchovné deti modlitbu k piatim ranám Spasiteľovým: **Polož ruku na čelo a povedz:** Pane, trňovým vencom na hlave do krvi a mozgu korunovaný pre moje hriechy; **polož ruku dole na pravú nohu a povedz:** Ježišu, na pravej nohe pribitý železným klincom pre moje hriechy; **zdvihni ruku na pravé plece a povedz:** Synu, na pravej ruke pribitý železným klincom pre moje hriechy; **prenes ruku na ľavé plece a povedz:** Boží, aj na ľavej ruke pribitý pre moje hriechy; i na rebrách kopijou prebodnutý z hrude prelievajúci krv a vodu na vykúpenie a spasenie našich duší; skrze Bohorodičku osvieť môj rozum! **Obráť sa tvárou k ikone Matky Božej a povedz:** A Tebe samej meč prenikne dušu, aby sa v mnohých srdciach otvoril prameň kajúcnych a vďačných úprimných slz celého ľudstva.

*Vypočuj, Pane, moju modlitbu!
A moje volanie
nech k Tebe príde.
V deň môjho trápenia
neukry si tvár predomnou!
Nakloň sa ku mne
sluchom svojim
a rýchlo daj mi, o čo prosím Ťa.*

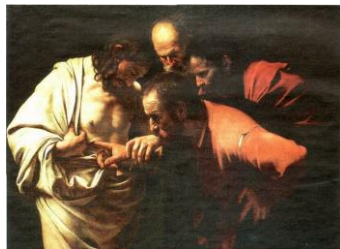
*Lebo dni moje prešli ako dym
a ako pahriebka tlejú mi kosti.
Srdce mám zronené,
uschlo mi ako tráva,
ba zabúdam i na vzdajší chlieb.
Pre moje kvílenie hlasné
kosť sa mi k telu lepí.
Som ako pelikán v púšti,
som ako sova na zrúcaninách.
Bdiem a som ako osamelé
vtáčatko, na streche.*

*Hľa, celé dni ma ponižujú
nepriatelia a zúria proti mne!
A popol s chlebom jedávam
a svoje víno redím slzami.
Pre Tvoju prchkosť,
hnev Tvoj Veliký.
Zdvihol si ma a potom odhodil.
Moje dni sú len naklonený tieň
a ako bylina tak usychám.*

*Avšak Ty, Pane, vládneš naveky,
po všetky rody ide Tvoja pamäť.
Ukážeš ľútosť nad Sionom.
Čas ľútosť už, Pane, nadišiel.
Prišla už chvíľa,
keď Tvoji služobníci
oblúbili si jeho kamene
a jeho zrúcanin im prišlo ľúto.
Pohania budú sa
pred Tvojím menom báť,
pred Tvojou slávou
všetci zemskí králi.*

Byť milosrdný

Vidieť hladného a dať mu chlieb? Bože, to nie je problém. V mojej dedine, pravda, takých ani niet. Zbadať smädného a podať mu pohár vody? Maličkosť! Studňu máme na dvore, a keď v lete pôjde niekto okolo a poprosí o vodu, dám mu ju. V pohode. Navštíviť chorého? Samozrejme! Veď chodím k rodičom; oni sú trochu chorí. Zakaždým niečo pribaliam. Chodím tam s radosťou. Počuj, Bože, ako si to myslel s tým odpustením, keď si povedal: komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané? Naozaj záleží len na mne, komu odpustím a komu nie? Ak áno, aj toto je v pohode. Veď vieš, že niektorým bez problémov odpúšťam. A tí druhí, predsa to aj sáun vidíš z neba, že si to nezaslúžia. Preto zadržiam to odpustenie voči nim.

Prehľadám? Nie je to tak? Akokoľvek sa na to pozerám, neviem sa ubrániť konštatovaniu, že s tým odpustením to tak naozaj je. Nielen apoštoli, ale aj my sa často v duchu pýtame: Koľko ráz máme odpustiť? Čo všetko má byť súčasťou odpustenia? Popritom si neuvedomujeme dôsledky života s neodpustením v srdci. Aké falošné je naše kresťanstvo, keď sa vyhýbame inej rodine len preto, že nám niekto z nich ublížil. Žalostné je, keď vieme, že mnohí ľudia v našich farnostiach sa nikdy vedome nestretnú, lebo v ich srdci vládne neodpustenie. A toto potláčanie milosti spôsobuje „dusnú atmosféru“ nielen v srdciach hnevníkov, neraz však v celej dedine či farnosti.

Áno, často sa snažíme odpustiť, len akosi nám to nevychádza. Pravdupovediac, nie je to ľahké a nekončí sa to podaním si rúk a frázou „odpusť“ či „odpúšťam ti“. Tá pravá milosť voči blížnemu je spojená s Bohom. Odpustenie prichádza vtedy, keď svoj hnev (aj spravodlivý), svoju pomstu voči inej osobe odovzdám Bohu. Lebo ako povedal Elias Vella: „Odpustenie nie je emócia, ale rozhodnutie.“ Rozhodnutie pustiť k Božiemu milosrdenstvu seba aj iných.

Ako? Môžeme to urobiť aj týmito slovami: Bože, ty vieš, ako ten človek ublížil mne alebo mojim blízkym. Som na neho nahnevaný a najradšej by som mu prial zlo. Odovzdávam ti však tohto človeka a aj jeho rodinu. Zober odo mňa tento hnev. To zadržovanie odpustenia. Oslobod' ma od neochoty a neschopnosti byť milosrdný a učiň v mojom aj jeho živote všetko tak, ako má byť podľa tvojej vôle. Amen.

Jozef Kozák

Dnešný program: Dnes slávime nedeľu Božieho milosrdenstva. Popoludní o 15:00 hod. - v hodine milosrdenstva, budeme mať pobožnosť k Božiemu milosrdenstvu. Po pobožnosti bude výmena ružencových tajomstiev.

Vierohodnosť tvrdenia

Filip sa ozval: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí.“ Ježiš mu vrazil: „Filip, toľký čas som s vami a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí aj Otca... Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte!“ (porov. Jn 14, 8-11).

Tieto Ježišove slová sa dajú uchopiť jedine vierou. Niekomu sa to môže priečiť, a napriek tomu to bežne robí. Ak sa niekto po autonehode ocitne v nemocnici a príde mu od blízkeho človeka SMS „som s tebou“, nepochybuje o pravdivosti jeho slov, aj keď geograficky vzaté sú o zjavný nezmysel. Ono totiž nejde ani tak o to, čo mi napísal, ale kto mi to napísal. Nie je to o vzdialenostiach, je to o vierohodnosti autora tejto správy... A o našom vzájomnom vzťahu.

Pane,

vyznávam v Kréde a nepochybujem o tom, že si skutočne pravý Boh z Boha pravého, jednej podstaty s Otcom. Verím tomu, nie však preto, že som sa to v detstve naučila odriekavať. Verím jednoducho preto, že si to povedal ty! Tvoja láska a tvoja vierohodnosť sú pre moju vieru presvedčivým a dostatočným dôvodom. Viac nepotrebujem.

Marie Svatošová „Tykadlom Viery“

Sväté omše v týždni po 2. Veľkonočnej nedeľi - (B)

13.IV. pondelok

18:00 Za ě Martina a Annu Spevákových

14.IV. utorok

18:00 Za zdravie a Božiu pomoc (B. a Ć.)

15.IV. streda

18:00 Za ě Vincku Šimurkovú

16.IV. štvrtok

18:00 Za ě Fridricha a Máriu Bilčikových a rodičov

17.IV. piatok

18:00 Za ě Stanislava Jurčoviča a rodičov

18.IV. sobota

08:00 Za ě Jozefa Kulifaja

Upratovanie kostola č.d. 354 - 387

19.IV. 3. Veľkonočná nedeľa

08:00 Poďakovanie Pánu Bohu za dar zdravia

Lektori: Blahová M., Hrdlovičová E.

10:00 Za farníkov

Lektori: Polanská Z., Polakovičová J.

14:00 Posvätný ruženec, litánie a eucharistické požehnanie

Liturgický kalendár

13.IV. pondelok	Sv. Martin I., pápež a mučeník
14.IV. utorok	Sv. Lidvina, panna
15.IV. streda	Sv. Teodor, mučeník
16.IV. štvrtok	Sv. Galina, mučenica
17.IV. piatok	Bl. Katarína Tetakwithová
18.IV. sobota	Sv. Antúza, panna

Ako preložiť to slovo?

Apoštol Pavol bol iným človekom v čase, keď o Ježišovi iba vedel (prenasledoval ho), a iným v čase, keď ho poznal (miloval ho). Svoju skúsenosť vyjadruje v Liste Filipanom, kde doslova píše: „Ale čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preňho som všetko stratil a pokladám za odpadky...“

Zaujímavé je porovnávať preklady tohto listu v jednotlivých vydaniach Biblie. Zistíme, že sa odlišujú práve pri pojme strata, ktorý sa v niektorých textoch Nového zákona prekladá ako brak, inde slovom haraburda alebo pojmom nič, prípadne slovom škoda.

Pôvodné slovo, ktoré vo svojom liste použil sv. Pavol, bolo skibalon, čo sa dá (zjemňujúco) preložiť do slovenčiny ako lajno. Nečudujme sa preto slušným prekladateľom, že váhali a nechceli do Svätého písma vložiť doslovný preklad, a tak hľadali.

Z uvedených dôvodov nemožno našim súčasníkom zazlievať, že viera v Boha im je ľahostajná a Ježišovo meno im nič nehovorí. Naopak, nám, čo sa nazývame kresťanmi, možno zazlievať, že nepoznáme dobre vlastnú vieru, sme hlúpi a ľahostajní, a Ježišovo meno, pred svetom vyprázdnené, nedokážeme naplniť riadnym obsahom. Jedinou príčinou toho je, že ani sami ho nepoznáme.

Na okraj si ešte dovoľím citovať slová Tomáša Halíka: „Mnohí ľudia sa považujú za ateistov omylom.“

V zásade odmietajú karikatúrne predstavy o Bohu a v tom s nimi možno súhlasiť. Tieto predstavy počtom mylne považujú za vieru, pričom vyznávajú skôr istý typ agnosticizmu alebo neurčitej náboženskosti, ktorá nie je kultivovaná tradíciou a náboženským vzdelaním.“

Nečudujem sa ani Friedrichovi Nietzsche, ktorý povedal, že nemôže veriť v nášho Vykupiteľa, keďže samotní kresťania vyzerajú tak málo vykúpené.

Komunikácia

V súčasnosti sa veľmi často používa pojem komunikácia a väčšina z nás si pritom predstaví bežný dialóg medzi ľuďmi. Tu sa však vynára istý problém. Poznáme síce slová, dokážeme z nich vytvoriť vety, ale dobre komunikovať, žiaľ, nevieme. Ani s ľuďmi okolo nás, ani s Bohom v modlitbe. V tom druhom prípade máme výhodu, pretože Boh vie, o čo nám ide, hoci naša komunikácia s ním je poznačená našou nedokonalosťou a z ľudského hľadiska je nezrozumiteľná. Boh nám však tak dobre rozumie, že aj mlčanie v jeho prítomnosti má pre neho veľkú výpovednú hodnotu.

Keď do rozhovoru medzi ľuďmi vstúpia otázky, ktoré si vyžadujú odpoveď, komunikačné problémy vo vzájomnom dialógu sa zhoršia. S tým majú svoje skúsenosti najmä psychológovia, filozofi aj učitelia.

Pred nejakým časom som si v dennej tlači prečítal správu o pomerne vysokom počte detí, ktoré pri zápise do prvej triedy základných škôl neprijali, a to z nasledujúcich dôvodov: nedostatočná slovná zásoba, poruchy výslovnosti a z toho plynúca neschopnosť primeranej komunikácie.

Svojím spôsobom sa tejto negatívnej skutočnosti nemožno čudovať, pretože príčina uvedených nedostatkov či porúch spočíva v takzvanej pasívnej komunikácii dieťaťa. Jednoducho povedané: ide o to, že dieťa od svojho narodenia až do predškolského veku vyrastá v prostredí, ktoré mu neposkytuje dost' podnetov.

Prvým negatívnym činiteľom pôsobiacim na dieťa je televízna obrazovka. Mamička v túžbe oddýchnuť si a mať tiež nejaký čas pre seba posadí svoju ratolesť pred televíznu obrazovku, alebo ešte horšie - pred počítačový displej. Dieťa

pasívne sleduje mihotajúce sa obrázky, a ak počuje nejaké zvuky, ide o pazvuky alebo guľometnú paľbu, škripot brzd prenasledujúcich sa automobilov alebo pokrik striefajúcich „hrdinov“. Ak sa náhodou pritrafí, že v televízii dávajú rozprávku, zvyčajne je chudobná na slová, a aj keď sa tam nejaké vyskytnú, osamelému dieťaťu ich nemá kto vysvetliť, pretože sa dieťa nemá koho opýtať... Dieťa s obrazovkou nekomunikuje, nekladie jej otázky, ani zo strany televízneho programu nezaznie výzva na dialóg. Jednoducho tupo sleduje niečo, čomu rozumie iba čiastočne, čo ho k ničomu pozitívnemu cielene nemotivuje, čo nerozvíja jeho slovnú zásobu ani komunikáciu.

Druhý negatívny činiteľ pôsobí po vypnutí televízneho vysielania. Rodičia sa s dieťaťom nerozprávajú, nezaujímajú sa o to, čo v televízii videlo, nekladú mu otázky, nerozvíjajú jeho fantáziu, neučia ho nové slová, neopravujú výslovnosť, neformulujú s ním celé vety, ani ho neučia odpovedať na otázky. Po pasívnej komunikácii s televíznou obrazovkou teda nasleduje pasívna komunikácia s otcom...

V takejto rodine sa spomínaná prax veľmi rýchlo stane bežnou rutinou a obidvom stranám to vyhovuje. Dieťa sa ďalej zabáva pasívne a rodičia sú spokojní, pretože ich neotravuje, nehnevá, dokonca majú pokoj aj od školy, keďže nádejný prváčik dostal ročný odklad.

Max Kašparů „Po lane ku Kristovi“

HOVORME O VIERE

Počas vojenskej služby mi mladý vojak povedal: *Ja verím, ale potrebujem, aby mi stále niekto hovoril o Bohu. Treba aj veriacim hovoriť o viere? Odpoveďou sú slová svätého Pavla: Ako uveria, keď nebudú počuť?* (porov. Rim 10,14) V misijnom mesiaci môže byť našou úlohou hovoriť o svojej viere. Čo môžeme o nej povedať? Prežívame v nej lásku, ktorou nás Boh miluje a ktorou milujeme aj my? Alebo je len tradíciou, o ktorú už nedbáme? Živíme ju Božím slovom a modlitbou? Odovzdávame ju znásobenú svedectvom života?

V evanjeliu nás Pán Ježiš vyzýva: *Verte vo mňa* (porov. Jn 14, 1). Nemôžeme veriť, ak nechceme veriť. Svätý Augustín píše, *že kto chce veriť, pre toho mám aj tisíc dôkazov, kto nechce, pre toho nemám ani jeden*. Vo viere nejde iba o chcenie.

Spomínam si na mladého inžiniera, ktorý sa počas štúdia zaľúbil do studentky. Bola ateistka. Manželstvo chcel žiť v spoločnej viere. Veľmi túžil, aby verila. Keďže ho úprimne milovala, veľmi chcela veriť, nie však iba navonok. A keď sa to nedarilo, spoločne plakali, no neprestávali prosiť. Napokon sa tešili z daru viery.

Viera nie je niečo, čo si možno vynútiť, ani niečo, do čoho možno nútiť. Je to Boží dar. Apoštoli prosia: *Pane, daj nám väčšiu vieru*. Otec chorého syna prosí: *Verím, pomôž mojej nevere* (porov. Lk 17, 5; Mk 9, 24). Sám Ježiš prosí, *aby neochabla Petrova viera* (porov. Lk 22, 32).

Teológ Hans Urs von Balthasar vysvetľuje: *Ak chcete pochopiť vieru, uvažujte o prvom úsmeve dieťaťa. Je to jeho prvý prejav slobody zrodený z vedomia, že je milované matkou. Skôr ako prehovorí, vie, že je milované. A to je jadro kresťanskej viery. Uvedomujeme si, že sme Bohom milovaní. Viera je poznanie zrodené z lásky. Veríme, pretože milujeme. Viera sa prejavuje čínorodou láskou. Vieme, že viera bez skutkov je mŕtva.*

Aká je naša viera - živá, mŕtva? Naš staručký profesor hovorieval: *Pamätajte si: Ak nebudete žiť tak, ako veríte, po čase budete veriť tak, ako žijete.*

Nuž, hovorme o svojej viere a povzbudzujme sa v nej. Neprestávajme prosiť: *Pane, daj nám milosť v teba veriť, dúfať a milovať ťa!*

Jozef Šuppa SJ „Sýtiť srdce i ducha“

Dôležité

Moja najmladšia dcérka chcela, aby som jej každý večer pred spaním prečítala rozprávku. Raz mi napadlo, že kúpim sadu audiokaziet s nahrávkami rozprávok.

Dcérka sa naučila obsluhovať

magnetofón a niekoľko dní išlo všetko podľa mojich predstáv, až kým mi jedného večera nestrčila do ruky rozprávkovú knižku.

„Ale, miláčik, veď vieš, ako sa zapína magnetofón,“ povedala som.

„Áno, ale pri tom nemôžem sedieť v tvojom náručí,“ odvetila dcérka.

Dôležití sú ľudia. Nie veci.

Bruno Ferrero „Ale veď máme krídla“

Desatoro

Je nad čím rozmýšľať (4)

Čo je život, čo je môj a náš život? Chvilami potom cítime, že sme boli aj zlí. A musíme počúvať odsúdenie zo svojho vlastného vnútra. A tu sa pýtame: Ako to, že ma moje vlastné svedomie odsudzuje? Život je naraz znova tajomnejší, než sme mysleli. A je posvätnější, než mnohí chcú pripustiť. Keď o tom premýšľame, vedie nás to až k čomusi veľmi posvätnému, pred čím musíme zostať v tichu stáť... Myslieť znamená veriť. Ako aj veriť značí myslieť.

Nad týmto všetkým sa zamýšľame pri prvom príkaze Desatora, v ktorom prijímame pravdu o Bohu. Uvažujeme. K úlohám viery patrí aj to, aby pred čisto technickým rozumom obhajovala aj práva a povinnosti rozumu, ktorý vidí do vnútra vecí, ktorý hľadá zmysel života, ktorý je otvorený pre celú šírku ľudských problémov. Kto naozaj verí, ten už premýšľa. Kto naozaj verí, ten už má tento vidiaci rozum, ten už stojí v údive nad vecami tohto sveta, ten hľadá prekvapene na život a na jeho prejavy a cíti potrebu vhlbiť sa do zmyslu sveta a života a pretvárať ich.

Nebojme sa preto, že náboženstvo odvádza človeka od skutočnosti. Právý opak! Náboženstvo sa zaoberá najväčšou skutočnosťou a najväčšou skutočnosťou. A. S. Eddington, jeden z popredných anglických astronómov (1946), napísal: „Slovo skutočnosť nám nedáva pokoj. Pokoj reality nás ustavične znepokojuje. Preto sa musím ešte raz k nemu vrátiť - tentoraz z náboženského hľadiska. V náboženskej oblasti dostáva otázka reality omnoho väčší dôraz a dôležitosť než kdekoľvek inde. Nik si neláme hlavu nad tým, či to, čo vníma ako humor, zodpovedá aj skutočnosti, či je to čosi skutočné. Umelec, ktorý chce v diele vyjadriť čosi duševné, nemusí sa veľmi starať o to, či a

v akom zmysle možno tvrdiť, že duša existuje. Ani fyzik sa v podstate nezaujíma, či jeho atómy a elektróny naozaj existujú tak, ako ich vypočítal. Prijíma ich, ako sa mu javia a ako ich práve vypočítal. Náboženstvo je jediná oblasť, kde sa otázka reality a existencie chápe, pociťuje a prežíva ako otázka existenciálna, ako otázka životnej dôležitosti.“

Ak tieto pohľady a výhľady niektorí ľudia odmietajú, aké zdravšie výhľady ponúkajú svetu? Ako a čím chcú nahradiť náboženskú vieru, aby ľudstvo nebolo zvrhnuté pod dejinnú úroveň tejto viery? Aké presvedčenie chcú predložiť bez ilúzií, aby integrálne a intenzívne prenikalo celý ľudský život, dávalo mu jednotu a akési vnútorné „posvätenie“? Ateizmus hľadal náhradu. Ale ju nenašiel a riešenie nepodal. Moderný človek kruto okypil sám seba a svet tým, že ho redukoval na veľké parkovisko strojov, ktoré uháňajú stále väčšou rýchlosťou a vyháňajú zo sveta duchovnú činnosť. Svet potrebuje nové chápanie sveta, ak má byť život v ňom naďalej znesiteľný. Veď človek nemôže byť natrvalo v službách strojov, neúprosných tovární, v ich a svojom behu bez oddychu, v stálom stupňovaní výroby možných, nemožných i nepotrebných vecí. Bolo povedané, že utópie a mystiky takéhoto pokroku hraničia so šílenstvom (K. Rahner). A naozaj - povedzme, že budeme stále viac vyrábať, že budeme mať stále jemnejšiu pastu na zuby a stále mäkšie topánky. Myslite si, že nebudú aj stále presnejšie zbrane, otravnejšie drogy a stále premyslenejšie metódy terorizmu? A čo potom s pastou a s jemnými topánkami? Kam nás zavedie pokrok bez svedomia? Týmito myšlienkami sa už zaoberajú ľudia na všetkých kontinentoch a u všetkých národov.

Naozaj sa hodno nad tým zamyslieť. Zvieratá boli zvieratami od nepamäti a sú nimi doteraz. Aj človek je človekom od nepamäti a je ním dodnes. Vezmite si umenie. Opice nezačali maľovať, aby človek v tom pokračoval. Opice nemaľujú dodnes, človek však maľoval od počiatku - spomeňme si na jaskyňu Altamiru a iné. Prvá čiara v umení vznikla až potom, keď bola narysovaná čiara medzi zvieratami a človekom. Umenie je znakom človeka. To isté platí o náboženstve. Nikde inde okrem človeka, nikde vo svete zvierat nenachádzame ani len náznak rozvíjajúcej sa tvorivosti, aké nachádzame v umení a náboženstve človeka. Logicky sa azda ťažko dá dokázať, hovorí ako obyčajne v parodoxe G. K. Chesterton, že sa dobytok nemôže posťiť. Ale všetok zdravý rozum nám hovorí, že dobytok sa nikdy a nikde nevyvíjal týmto smerom. Ani nemáme dôkaz, že by sme v tejto veci prechádzali od nejakých zvieracích pokusov k ľudskej skúsenosti.

Darmo jasajú tí, ktorí hovoria, že náboženstvo zaniká a že sa tým oslobodzujú zdravé prirodzené sily v človeku. Aké sily? Tela, či ducha? Alebo sily výbušnín? Viera pomáha rozvíjať človeka! Viera ani neomamuje, ani neotupuje rozum, ako ju obvinili. Naopak, viera rozum prebúdzá a dáva mu podnety. Ťažkosti sú väčšie tam, kde sa premýšľa málo. Kedysi bola vyslovená zásada: „Credo, u intelligam“ - „Verím, aby som rozumel a chápal“. A naozaj, najmä dnes je dôležité, aby rozum nielen poznával, nielen zhromažďoval jednotlivé poznatky, ale aby chápal aj ich súvis a aby chápal aj celok - život ako celok i svet ako celok. Okrem toho je dnes potrebné, aby sme chápali nielen materiálne veci, lež ľudské veci života - veď život, to nie sú len továrne a financie a autá, ale je to i manželstvo, rodina, deti, výchova, láska, statočnosť a svedomie, obetavosť, radosť, trápenia i smrť.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku